

2.3

AVSNITT TVÅ: VEM BESTÄMMER?

VEM ÄR JAG PÅ BUSSEN?

Vad krävs för övningen?

Material:

Papper och pennor till deltagarna

Förberedelse:

Ingen.

Tid:

30-60 min.

Deltagare:

5-20.

Tips:

Självklart finns det andra frågeställningar än de vi tagit fram som exempel i övningen, och det är viktigt att du som ledare känner av vilka frågor som passar sig till vilka lappar, samt hur diskussionerna tar form.

Genomförande

Läs inledningen, berättelsen ska i denna övning läsas sist. Övningen går ut på att skriva ner vad de tror att andra tänker om dem, utifrån grupptillhörighet. Deltagarna jobbar individuellt i den första delen av övningen och skriver då ner på två olika papper två grupper som de tror att andra skulle sätta dem i (utifrån det en kan se på en person utan att känna den). När alla har skrivit ner samlar du som ledare in lapparna. Den andra delen i övningen är att ta två lappar (inte två från samma person) och sätta upp för alla att se och sen jämföra och diskutera.

Inledning

Vi delas dagligen in i olika grupper och vilken grupp en tillhör beror på vem som betraktar dig. Du ska nu kliva ombord på en buss och när du kliver på så tittar du på de resenärer som redan sitter där och de tittar tillbaka på dig. Vi tittar på folk och bestämmer oss för vem de är - bara genom att ta en snabb titt på dem.

Avslutning

Sammanfatta det som diskussionen lett fram till och läs berättelsen. Anser deltagarna att detta är viktigt eller är det en icke-fråga? Har vi hittat någon gemensam nämnare? Vilka frågor är vi inte överens om?

Diskussionsfrågor:

- Vilka egenskaper ser vi hos någon i den här gruppen?
- Vilken av dessa grupper värderas högst? Varför?
- Spelar det någon roll om man är kille eller tjej för hur man värderas i den här gruppen?
- Kan en och samma person vara i båda dessa grupper? (Varför inte?)
- Är det någon grupp som mer än andra grundar sig på förutfattade meningar?
- Finns det någon grupp som är 100% säker att sätta någon i?
- Finns det någon grupp som vi i stort sett aldrig sätter folk i? Vilka skulle det kunna vara? (heterosexuell, vit, svenska) - varför inte?
- Varför grupperar vi folk?
- Vad kan det få för konsekvenser att vi grupperar folk bara utifrån utseende och beteende?
- Finns det några fördelar med att gruppera folk?

2.3

AVSNITT TVÅ: VEM BESTÄMMER?

VEM ÄR JAG PÅ BUSSEN?

Berättelse:

Experimentet på bussen

För ett tag sedan gjordes ett socialt experiment vid en busshållplats i stadsdelen Östermalm i Stockholm. Två killar ville se om det spelade någon roll vilka kläder du har på dig eller om du får samma service oavsett ditt utseende. Allt spelades in på film.

Experimentet gick ut på att gå ombord på en stadsbuss och fråga busschauffören om det skulle vara okej att åka med bussen några hållplatser utan att köpa en biljett då pengar, plånbok och busskort ligger hemma.

I början av filmklippet kan vi se hur killen som bär finkläder och är välkommen får åka med buss efter buss. Samtliga busschaufförer välkomnar honom ombord, helt gratis.

En bit in i filmen ser vi samma kille igen, fast nu ombytt till enkla kläder, rufsigt hår och bärandes på en ICA-påse med tomburkar. Det dröjer inte länge innan första bussen stannar. Det är samma chaufför som vid ett av de tidigare tillfällena som sitter bakom

ratten. Det är samma kille som går ombord och frågar samma fråga som tidigare. Men den här gången blir han nekad.

Experimentet pågår flera timmar och samtliga försök att få åka med bussen iklädd de enkla kläderna ger samma resultat. Han är inte välkommen ombord.

När jag såg det här klippet på YouTube insåg jag hur lätt jag placerar in människor i fack runt omkring mig. Att kläder, utseende och stil påverkar var jag placerar dem i min omgivning, och att detta även påverkar hur jag bemöter mina medmänniskor.

Det skrämde mig. Jag vill inte vara en person som dömer ut andra bara genom att titta på dem. Tänk så många gånger jag gjort felbedömningar. Tänk så många gånger jag aldrig gett chansen att visa sina rätta färger, för att jag var för snabb med att döma.

